

Sygn. akt V GC 334/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Bury
Protokolant:	Sekr. Sądowy Magda Ściegaj

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2017 r. na rozprawie sprawy

z powództwa K. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki K. K. kwotę 1.864,68 zł (jeden tysiąc osiemset sześćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt osiem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty 153,75 zł od dnia 21.10.2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 505,53 zł od dnia 21.10.2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 1.205,40 zł od dnia 3.11.2016 r do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.011,00 zł (jeden tysiąc jedenaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Joanna Bury

Sygn. akt V GC 334/17

UZASADNIENIE

Powódka K. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty 1864,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot 153,75 zł od dnia 21.10.2016 r. do dnia zapłaty; 505,53 zł od dnia 21.10.2016 r. do dnia zapłaty; 1205,40 zł od dnia 03.11.2016 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego roszczenia podała, że dochodzona pozwem kwota stanowi należne powodowi wynagrodzenie za wynajęcie samochodu dla M. Z., którego samochód został uszkodzony przez sprawcę ubezpieczonego u pozwanego. Na podstawie umowy cesji nabyła wierzytelność wobec pozwanego o zapłatę odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Uszkodzony samochód był holowany z miejsca zdarzenia na parking strzeżony, a następnie z parkingu strzeżonego do miejsca zamieszkania – do C..

W toku likwidacji szkody właściciel pojazdu wynajął u powódki pojazd zastępczy – H. (...), który na następnie zamieniono na T. (...). Powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 2669,10 zł brutto przyjmując dzienną stawkę najmu 155 zł netto. Powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) za usługi holowania pojazdu.

Ubezpieczyciel częściowo spełnił świadczenie wypłacając w całości koszt parkingu strzeżonego. Za usługę holowania z parkingu strzeżonego do C., pozwany zapłacił jedynie 773,67 zł. Powódka domaga się, zapłaty pozostałej części odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko zakwestionował czas najmu, stawkę za najem pojazdu zastępczego, ale również potrzebę zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego. W ocenie pozwanego stawka dobową najmu proponowana przez powódkę jest znacznie wygórowana i odbiega od rynkowych stawek stosowanych na lokalnym rynku. Pozwany uznał za zasadną stawkę w wysokości 70 zł netto za dobę. Pozwany zakwestionował także przyjęty przez powódkę poziom wynagrodzenia za usługi holownicze. Stawka ponad kwotę 1,5 zł za 1 km jest niezasadna.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 03 października 2016 r. doszło do kolizji w wyniku której uszkodzony został pojazd marki V. (...) należący do M. Z.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w Zakładzie (...) pozwanego (bezsporne).

Pojazd nie nadawał się do użytkowania. Z miejsca zdarzenia samochód był holowany na parking strzeżony, zaś następnie z parkingu strzeżonego do miejsca zamieszkania poszkodowanego – do C.. W dniu 03 października 2016 r. poszkodowany wynajął od powoda pojazd zastępczy H. (...) o nr rejestracyjnym (...), który następnie zamieniono na T. (...), za cenę 155 zł netto za dobę

(dowody: umowa najmu k.8, ogólne warunki najmu k.9, protokół zdawczo-odbiorczy k.15-16, cennik k 17-18)

Podpisując umowę najmu pojazdu, M. Z. zawarł z powódką również umowę przelewu wierzytelności przysługującej mu względem pozwanego z tytułu odpowiedzialności na podstawie obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z kosztami wynajmu pojazdu zastępczego na czas niezbędny do dokonania naprawy pojazdu. O najmie i dokonanej cesji powódka poinformowała pozwanego

(dowód: cesja wierzytelności z dn.03 października 2016 r. – k. 10-11).

W dniu 06 października 2016 r. powódka wystawiła faktury VAT nr (...) na kwotę 1279,20 zł. i nr (...) na kwotę 307,50 zł za usługi holowania pojazdu.

W dniu 17 października 2016 r. powódka wystawiła najemcy fakturę VAT nr (...) na kwotę 2669,10 zł brutto. Obejmowała ona koszt najmu pojazdu zastępczego od dnia 03 października 2017 r. do dnia 17 października 2017 r., tj. za 14 dni po 155,00 zł netto za dzień.

(dowód: faktura VAT nr (...) k.12, faktura VAT nr (...) k.13, faktura VAT nr (...) k.14)

W okresie wynajmu pojazdu poszkodowany korzystał z pojazdu w celu dojazdów na uczelnię i do użytku codziennego.

(dowód: oświadczenie poszkodowanego k.19, zeznania świadka M. Z. k.66)

Decyzją z dnia 03 listopada 2016 r. pozwany przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 6671,87 zł, powódce zaś wypłacił odszkodowanie w wysokości 1463,70 zł.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, których prawdziwości nie zakwestionowano, w tym fakturach VAT nr (...), umowie najmu z dnia 03 października 2016 r., umowie cesji z dnia 03 października 2016 r., decyzji o wypłacie odszkodowania, oświadczeniu poszkodowanego oraz zeznaniach M. Z., które Sąd podzielił w całości.

W niniejszej sprawie pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady za skutki zdarzenia z dnia 03 października 2016 r. Swoje zarzuty przeciwko żądaniom pozwu pozwany skoncentrował na stawce, uznając ją za wygórowaną w stosunku do stosowanych na lokalnym rynku. Zakwestionował czas najmu, ale także potrzebę zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego. Pozwany uznał za zasadną stawkę w wysokości 70 zł netto za dobę. Pozwany zakwestionował ponadto przyjęty przez powódkę poziom wynagrodzenia za usługi holownicze. Stawka ponad kwotę 1,5 zł za 1 km była w jego ocenie niezasadna.

Uznawszy cesję za skuteczną Sąd przyjął, że podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowią przepisy art. 19 ust. 3 w zw. z art. 123 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...). Sąd podziela w tym zakresie stanowisko przyjęte przez Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r., (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), już wcześniej przyjmowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, według którego poniesione przez posiadacza uszkodzonego pojazdu mechanicznego celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego stanowią szkodę majątkową, przewidzianą w art. 361 § 2 k.c. Niemożność korzystania z pojazdu mechanicznego jako składnika majątkowego niewątpliwie stanowi źródło szkody o charakterze niemajątkowym, polegającej na dyskomforcie spowodowanym niedogodnościami posiadacza pojazdu wynikającymi z niemożliwości korzystania z tego składnika majątkowego. Ponadto niemożność korzystania z pojazdu może być źródłem szkody o charakterze majątkowym wtedy, gdy spowoduje wydatki posiadacza uszkodzonego lub zniszczonego pojazdu na najem pojazdu zastępczego, stratę bowiem w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. stanowią wydatki, które służą ograniczeniu negatywnych następstw doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia bądź zniszczenia rzeczy. Nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

Sąd w pełni podziela wyrażaną wielokrotnie w orzecznictwie jak i przez przedstawicieli doktryny zasadę, że w wypadku pozbawienia właściciela możliwości korzystania z własnego, uszkodzonego pojazdu, ten uprawniony jest do wynajęcia pojazdu zastępczego, którego koszt stanowi szkodę, podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Zgodzić się należy również z faktem, że korzystanie przez poszkodowanego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być odtworzone przez wykorzystanie środków komunikacji publicznej, są to bowiem odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

Normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. (SN z dnia 18 marca 2003r., IV CKN 1916/00) W treści uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011r. wskazano, iż istnieje nurt, zgodnie z którym utrzymuje się, że już samo pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę. Bardziej jednak relatywnym, w ocenie tutaj Sądu jest pogląd (również aprobowany przez Sąd Najwyższy), zgodnie z którym szkodę mogą stanowić wydatki związane z utratą możliwości dysponowania rzeczą, zapewniające właścicielowi korzystanie z dobra zastępczego. Uznaje się przy tym, że wydatki muszą być konieczne (niezbędne) do egzystencji poszkodowanego i na tym tle podaje się w sposób kazuistyczny przykłady jego racjonalnego bądź nieracjonalnego postępowania, przy uwzględnieniu obowiązku minimalizacji szkody (art. 354 k.c.) i dostosowania środków zaradczych w sposób proporcjonalny.

Każdorazowo Sąd Najwyższy podkreśla, że poniesione w powyższy sposób koszty muszą mieć przymiot koniecznych, albowiem w przeciwnym razie ich refundacja prowadziłaby do powstania wzbogacenia po stronie poszkodowanego.

Nie można bowiem oczekiwać, że ubezpieczyciel sfinansuje najem pojazdu zastępczego, którego poszkodowany w ogóle nie używał, lub też używał w stopniu nieproporcjonalnym do wysokości poniesionych kosztów. „Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. (...) Z zasady proporcjonalności może natomiast wynikać zbędność najmu pojazdu zastępczego, jeżeli właściciel nie używał samochodu albo dysponuje innym samochodem nadającym się do wykorzystania. Używanie samochodu w sposób sporadyczny może z kolei uzasadniać celowość wykorzystania w sposób ekwiwalentny innego środka komunikacji”.

Okoliczności, jak zasadność najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, okres tego najmu, wysokość odszkodowania oraz uprawnienia powódki do dochodzenia odszkodowania, nie budzą wątpliwości w świetle zebranego materiału dowodowego. Konieczność korzystania z samochodu zastępczego wynikała z zeznań poszkodowanego, czas korzystania z tego samochodu to czas uzasadniony. Poszkodowany potrzebował pojazdu do codziennego użytku, do dojazdów na uczelnię oraz na weekendy z C. do O.. Nie miał wówczas do dyspozycji innego pojazdu.

Odnosnie kwestionowanej stawki najmu w kwocie 155 zł netto + Vat za pojazd wynajmowany H. (...), a następnie T. (...) wskazać należy, że oba te pojazdy należą do tej samej klasy – klasy C, co uszkodzony w zdarzeniu samochód poszkodowanego – V. (...). Zatem stawkę należy uznać za rynkową. Pozwany nie udowodnił bowiem, aby stawka stosowana u powódki wykraczała poza stawki stosowane na lokalnym rynku tj. aby przekraczała stawki maksymalne. Wysokość stawek wykazała powódka w niniejszym postępowaniu przedkładając cenniki firm konkurencyjnych dla powódki. Z cenników złożonych przez powódkę wynikają przy tym stawki wyższe niż te zastosowane przez powódkę za pojazd klasy pojazdu wynajętego oraz do niej zbliżone. Stawka najmu, aby mogła zostać uznana za celową i ekonomicznie uzasadnioną, nie może przekraczać maksymalnych stawek obowiązujących na lokalnym terenie, te zaś zostały wykazane dokumentami w postaci cenników innych wypożyczalni pojazdów nie kwestionowanych przez pozwanego. Stawka dobową najmu wskazaną przez pozwanego, tj. 85 zł netto za dobę, jest zaniżona i znacząco odbiega od ceny rynkowych na lokalnym rynku.

Wskazać należy, że poszkodowany nie ma przy tym obowiązku poszukiwania najtańszej oferty – nie sposób mu bowiem zarzucić zwiększenia rozmiarów szkody w sytuacji, kiedy najął pojazd według stawek obowiązujących na miejscowym terenie. Stanowisko Sądu znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25.04.2002r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003/5/64) zgodnie z tezą którego „jeżeli z treści umowy ubezpieczenia autocasco nie wynika nic innego, ubezpieczony, który nabywa autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwania sprzedawcy oferującego je najtaniej. Możliwe jest przypisanie ubezpieczonemu naruszenia, wynikającego z wynikającego z art. 354 §2 k.c. obowiązku współpracy z dłużnikiem, jeżeli świadomie lub przez niedbalstwo kupił części droższe”. Przez analogię stanowisko to można odnieść do sposobu naprawienia szkody związanej z najmem pojazdu zastępczego.

Wobec tego na gruncie rozstrzyganej sprawy Sąd przyjął za zasadny czas najmu od dnia 03 października 2016 r. do 17 października 2016 r., tj. 14 dni, przy stawce 155 zł netto/doba, Uwzględniając wypłacone dotychczas przez pozwanego odszkodowanie kwota należna powodowi wynosi 1864,68 zł.

W ocenie sądu, koszty holowania pojazdu także były zasadne. Samochód po kolizji nie mógł być eksploatowany i wymagał holowania, w związku z czym sprowadzony został na parking strzeżony a następnie przekazany do warsztatu. Koszt usługi holowania w kwocie 307,50 zł wynikający z faktury VAT nr (...) z dnia 06 października 2016 r. został uwzględniony w ogólnej kwocie odszkodowania przyznanego przez ubezpieczyciela, ale w ostateczności nie opłaconego przez pozwanego. Stawka za usługę holowania jest zdaniem Sądu zbliżona do stawek rynkowych na lokalnym rynku. Uszkodzony samochód ponadto wymagał przetransportowania do miejsca zamieszkania poszkodowanego do C.. Koszt holowania na trasie O.-C. wyniósł 1279,20 zł.

Z tych przyczyn, na zasadzie art. 509 § 1 i § 2 k.c., w zw. z art. 822 § 1 k.c., 826 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. i art. 481 par. 1 i 2 k.c. orzeczono jak w pkt. I wyroku, przyjmując zasadność powództwa w zakresie pozostałej, nieuiszczonej dotąd kwoty za najem pojazdu. Zasadzeniu podlegała więc kwota 1864,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 153,75 zł do dnia 21 października 2016 r. do dnia zapłaty, od kwoty 505,53 zł od dnia 21.10.2016 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 1205,40 zł od dnia 03.11.2016 r. do dnia zapłaty, tj. zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powód poniósł koszty w postaci opłaty od pozwu (94 zł), opłaty od pełnomocnictwa (17,00 zł) i kosztów zastępstwa prawnego (900 zł) zgodnie z § 2 punkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSR Joanna Bury